

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonaventure de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

D[omi]nica tredecima

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

mūdo p̄ssurā habebit̄. i me
aūt pacē. Dul⁹ latrociniū op
timū est remediū. ad trā isrl̄
redire. 7 a dei p̄teplatiōe nō
recedere. Act. i. Precepit eis
ab hie. ne dis. s3 ex. p. p̄ris rē.

Quartus latro detractor
est q̄libet 7 crimiator tam oc
cult⁹ q̄ manifest⁹. Ec̄es. x.
Quō si mordeat serpens in
silētio. non min⁹ nocet q̄ de/
trahit in occulto. Grande la
trociniū est tollere famā 7 le
dere bonā opinionē. et certe
longe mai⁹ q̄ rape pecuniā
vl̄ quālibet rē p̄ciosā. Ec̄es
vii. **Vel⁹** est nomē bonū q̄
vngēta p̄ciōsa. Digne autē
bona fama cōparat̄ vngēto
p̄ciōso Primo q̄ de reb⁹ p̄
ciōsis p̄ficiū 7 de lōge appor/
tatis. Ita fama de v̄tutib⁹ 7
grat̄is de celo allat̄. 7 cū la
borib⁹ acq̄sitis. Propter qd̄
d̄r Job. xxvii. Nescit hō p̄
cium eius nec inuenit̄ in tra
suauit̄ viuentiū. Sc̄do
q̄ oleo p̄ficiū 7 d̄r. vt possit
penetrare interiora 7 pueni
re vsq̄ ad ossa. Prouerb. xv.

Fama bona ip̄gnat ossa rē
Tercio q̄ p̄cul redolet 7
odorē suū circūq̄q̄ spargit.
Jo. xii. Et dom⁹ impleta est
sp̄ odore vngēti. sic bona fa/

ma p̄cul sentit̄ 7 hō p̄ eā no/
tificat̄. ij. Paral. xxvi. Diuul
gatū est nomē D̄zie p̄ter ei⁹
crebras victorias vsq̄ ad in
troitū egypti. ij. Loz. ij. Xpi
bon⁹ odor sum⁹ in oī loco rē
Cōtra h̄ vngētū murmu
rauit iudas 7 alios discipu
los murmurare fecit. q̄ de/
tractor bona in malū cōuer
tens q̄nq̄q̄ torū cetū coinquī
nat. Ec̄es. x. Dulce morien
tes p̄dūt suauitatē vngenti.

Dñica tredecima

Sp̄ritu am

bulatez desideria car
nis nō p̄ficiēt̄ rē. Sa
lata. v. Sp̄ū ambulat q̄ car/
nalia desideria calcāt. Sūt
aūt q̄ttuor p̄ncipalia de q̄b⁹
dicit̄ in Ps. Sup̄ aspi. 7 ba
si. ambu. 7 p̄cul. le. 7 dra. **Uñ**
p̄sul. **Aspis** luxuriā. basilisc⁹
denotat irā **Corde** leo tumi
dos. **draco** perniciosus aua
ros. **Aspis** vt dicit̄ **Isid.**
d̄r a spargendo. q̄ dū homi
nē mordeat. venenū p̄ omnia
mēbra corp̄is spargit **Et ad**
idē faciēs dicit̄ **Plini⁹**. q̄ mē
bra infecta mor̄su aspidis.
vix vel nunq̄ sanari possunt
nisi totalit̄ abscindāt. **Tro/**

pice loquēdo. sic est de luxu-
ria. q̄ sine abscissione carnali
um desiderioꝝ ⁊ max̄ e muli-
erū. casti ⁊ sc̄ti esse nō possu-
m̄. nec spū ambulam̄. **Ecc̄i**
xxv. A carnibꝫ tuis abscede
illā ne sp̄ abutā te. loquitur
de cohabitatioe mulierꝫ. Itē
nota q̄ ē q̄ddā genꝫ aspiduz
q̄ totū hoīem dissoluit ⁊ of-
sa pariter sumit. ita q̄ nihil
remaneat. **Uñ** **Lucanꝫ.** Os
saqꝫ sumēs cū corpe t̄habi-
fic̄ sepi. **Sic** ⁊ luxuria **Job**
xxj. Ignis ē em̄ vsqꝫ ad con-
sumptionē deuorās. ⁊ om̄ia
eradicās genim̄ia. Itē est a-
liud genꝫ. q̄ percussus q̄s dor-
miēdo morit̄. Talē sibi appo-
suit cleopatrā **Jobel. j.** Cō-
putruerūt iumēta in sterco-
re suo. **Bre.** Iumēta in ster-
core cōputrescere est vitā in
fetore luxurie finire. **Qd̄** for-
nicariꝫ sepiꝫ accidere solet.

Basiliscꝫ vt dicit **Isido.**
latine d̄z regulꝫ. eo q̄ rex ser-
pentū sit. adeo vt eū viden-
tes fugiāt. qz afflatu suo eos
necat. **Nā** ⁊ hoīem si aspicit
interimit. **Si** q̄dē eius aspe-
ctū nulla quis volans illesa
trāsit. sed q̄uis sit. p̄cul. eius
ore cōbusta deijc̄it. **A** muste-
lis tñ vincit̄. **H**ibileni ille pa-

rens rerū absqꝫ remedio cō-
stituit. **Ducusqꝫ** **Isi.** **Pliniꝫ**
etiā dicit basiliscū tāti eē no-
cumentū ⁊ p̄niciei. q̄ si aliud
genꝫ mortis nō eēt. bec sola
lues sufficere posset ad pdē-
dū om̄e viuēs. **Nā** vbi ḡdif
p̄ sata nel fructa om̄is viri-
ditas sumit̄. ⁊ q̄si adustavi-
de. petre etiā dissiliūt ⁊ edi-
ficia cadunt. **Qd̄** totū appro-
priare possumꝫ hoibꝫ iracū-
dis ⁊ homicidis. q̄rū impe-
tum nemo ferre pōt. **Deniqꝫ**
nec p̄ri nec m̄ri nec sociꝫ nec
amicis parcunt tpe furoris
sui. **Prover. xxvij.** Braue sa-
rum ⁊ onerosa harena. s; ira
stulci vtroqꝫ grauior. **Ira** eī
nō h; misericōdiam. nec erūpēs
furoꝝ. ⁊ impetū p̄citati spūs
q̄s ferre poterit. **Liprianus.**
His vultꝫ minax. corūꝫ aspe-
ctus. pallor in facie. ī labijs
tremor. stridor in dentibus
verba rabida. effrenata con-
uicia. ⁊ manꝫ ad vindictam
prompta. ⁊c. **Leo** grece la-
tine rex dicit̄. eo q̄ rex ⁊ prin-
ceps sit omniū bestiarū. vt
dicit **Isido.** li. xij. **Leonū** au-
tē quidam sunt breues et iu-
ba crispa. hī autē sūt ibelles.
Quidā vero sunt longi ⁊ co-
ma simplici. et hī sunt acres

z eoz aios frons z cauda in
dicat. Virt⁹ eoz est in pecto
re. z firmitas in capite. Se/
pti a venatoribus terrā inuen
tur. vt aspectis venabul' mi
nus terreant. Rotaz timent
strepit⁹. sed vigilū mag⁹. Eū
dormiūt vigilant oculi eoz.
z cū ambulant cooperiūt ve
stigia sua cauda ne eos vena
tores possint inuenirez mul
ta talia ponūt phisiologi de
natura leonis. q̄ ad mysticū
sensum reduci p̄nt z pctō su
perbie coaptari. Rex oīm
bestiaz est mystice signat. q̄
pctm supbie a diabolo initi
um hz. q̄ est rex z pnceps sup
oīes filios supbie. z q̄ ab h
vicio initiū est oīs pcti. sicut
d^r Job. xli. z Thob. iij. Q̄ q̄
dam eoz sunt imbelles. q̄dā
acres. signat q̄ q̄dā eoz sūt
supbi z solū sibi nocent. sicut
illi q̄ se pulchre induūt z ma
gnificos ostendūt atq̄ alios
ptemnūt. Quidā vero sunt
feroces et acres. q̄ in supbia
sua alijs nocent. De q̄b⁹ Ps.
Dū supbit imp⁹ incenditur
paup. Q̄ durū et inflexibile
collū h̄nt. signat pterutāz in
obedienciā illoz. iuxta illud
Eccī. xliij. Excellentū z hu
miliū colla p̄tute calcant.

Draco vt dicit Isido. cun
ctoꝝ maior serpentium siue
oīm aniantū sup terrā. Qui
sepe a speluncis abstract⁹ ferē
in aerē. p̄citaturq̄ aer p̄t eū.
est autē cristat⁹. ore paruo. et
artis fistulis p̄ quas trahit
sp̄m z linguā exerit. Vim ac
fortitudinis nō in dentibus
sed in cauda hz. z verberare po
tius q̄ ictu nocet. Immitis
est a venenis. sed ~~h̄nt~~ ad
mortē faciendā nō esse p̄stat
venena necessaria. qz si quez
ligauerit cauda occidit. a q̄
nec elephas tur⁹ est corpōz
sui magnitudine. Naz circa
semitas delitescēs p̄ q̄s ele
phanti solito gradiunt. cru
ra illoz nodis illigat z suffo
cator perimit. Signif autē in
ethiopia z in india in ipō in
cendio iugis estus. Ducus/
q̄ Isi. Hec omīa tropice cō
ueniūt auaris. Nā q̄ draco
maxim⁹ est aialium. signat q̄
auaricia radix est oīm vicio
rū. fm aplm. et Eccī. x. Qua
ro nihil est scelestius zc. vsq̄
ibi. qm̄ in vita sua p̄icit inci
ma sua. Interli. Intent⁹ vili
lucro dedit aīaz suā. Draco
est insidiosus. ita et auarus.
Ps. Sedet in insidijs cum
di. in ocul. Draco maxime a

cauda nocet. sic auari magis cupidi sunt circa finem vite. **Phs.** Vallē oīa vicia h̄re q̄ auariciā. qz alia cū sene se nescūt. **H** vero cū sene iuvene scit **Poeta.** Crescit amor nū mi q̄ntū pecunia crescit.

De euangelio.

Domine de-

n cē mandati sunt zc.

Luc. xvij. Per decē leprosos sic dicit glo. signāf decalogi trāsgressores. Que aut sint decē p̄cepta poteris h̄re p̄ hos **v̄.** **Dps vn̄.** nō ē alius de^o vllus. Illi^o nullaz debes formare figurā. Hoc nomē frustra n̄ sumas. sabbata sua. Quattuor h̄ p̄ria retinet mādata tabella. Eetera sex tabule sic sunt inscripta se- cūde. Longius vt viuas. ha- beas in honore parētes. **Nō** serua^o gladio. non sis mech^o necqz latro. **Nō** falsus testis. nec sis inhiās alienis. Igi- tur p̄mū mādatū est. Audi is- rael. dñs de^o tu^o vn̄ est. Per qd̄ sanat lepra insipientie z ex- treme dementie. De q̄ **P̄s.** Dixit insipiens in cor. s. nō ē de^o. exemplū de nabucho. q̄ voluit p̄ deo coli. et de multis alijs. **Scdm̄ est.** Non ha-

bebis deos alienos corā me. Per qd̄ mūdat lepra ydola- trie. q̄ p̄sistit in multitudine deoz z i diuersis formis at- qz simulacris eoz. sic hāmo- nis i capite arietino. anubij in capite canino. ysidis i bo- ue siue in vacca. z cetera h̄mōi

Tercū est. Non assumes nomē dei tui frustra siue iua- nū. i. nec false. nec superflue. nec dolose iurabis p̄ nomen ei^o. nec honorē ei^o q̄ntuz i te est euanescere facies. p̄aue d̄ ip̄o sentiēdo. Per qd̄ mūda- tur lepra blasphemie z teme- ritat̄ atqz leuitat̄ incōsulte. iuxta illud. **Roīatio dei non** sit assidua in ore tuo. z noībo- scōz nō admiscearis. **Eccl̄.** xvij. **Quartū est.** Memē- to vt diez sabbati sc̄tifices. i. sc̄tm̄ z feriatū habeas ab oī- ope p̄uili tu z seru^o tu^o z an- cilla z iumentū tuū. z genera- liter tota failia tua. Per sab- batū intellige oēs solennita- tes z ferias sc̄rās q̄b̄ cessan- dū est a laboribz z exercitijs corporalibz p̄pter mysticū sab- batū. i. requiē mētū. Per qd̄ sanat lepra occupatōis z sol- litudinis mūdane. iuxta il- lud. **Bartha mar.** solli. es z tur. er. plu. por. zc. **Quitū**

est. **H**onora p̄rem tuū z ma
trē duplici. s. honore reuerē/
do. z necessaria mīstrādo z a
pericul' eruēdo. Per qđ mū/
daſ lepra impietatis. De qua
Mat. xv. **D**un' qđcūq; ex
me est tibi p̄derit. z nō hono
rastis p̄rem z m̄rem. **H**ec pi
etas tā natural' est qđ etiā in
paganis locū bz. **N**ā eneus
p̄rem suū anchīsen humeris
impositū tulit p̄ multa perti
cula et saluauit de incendio
troiano. **L**egit etiā in croni
cis romanoꝝ de qđaz femia
in carcere posita. z ibidez fa
me perimenda. **Q**uā crebro
uiscitauit filia sua. adhibita
tū summa custodia ne qđ a
limētū introferret. **S**ed pia
filia m̄rem miserā p̄ijs vbe
ribz lactauit p̄ singlos dies.
nec mori pmisit. **Q**uā pieta
tē attendētes nobiles roma
ni m̄rem filie donauerunt. z
ex tūc tēplū deē pietati p̄di
derūt. **H**ec ponit **Aug.** i li. d
cui. dei. **S**extū est. **N**on
occides mēte vel man' vio
lentas inijciēdo veneno. vel
potu corrupto. cōsilio. fauo
re. scripto. v' alio qđcūq; mō
occasionē p̄bēdo. s; hāc acci
onē iudic' relinq̄ iudicis. qđ
iudex nō occidit. sed lex qđ di
cit. **V**aleficos ne paties vi
uere. et sunt diuerse leges. p̄
diuersis facinoribz pmulga
te. ita vt aliter p̄iri debeat
fur qđ latro. alie mech'. z alie
parricida zc. **H**oc mō sanaf
lepra violētiē malicie. **D**e qđ
ij. **R**eg. iij. **N**ō deficiet de do
mo ioab fluxū seminis susti
nens. z leprosus z tenens fu
sum. z cadēs gladio. z idigēs
pane zc. **S**eptimū ē. **N**ō
mechaberis. i. nō cōmiscea
ris alicui excepto federe ma
trimonij. **T**rāsgressores h'
mādati grauissime puniunt
qz qñq; p̄pter suā fornicatio
nēz libidinis ardorē ad l'raz
leprosi efficiunt. eo qđ p̄tagi
osus morbus sit fornicatio.
Hec lepra mūdaſ p̄ p̄tinen
tiā. seu p̄ copulā cōiugalē. sic
dicit. **1. Cor. vij.** **B**onū est hoī
mulierē nō tāgere. p̄pter for
nicationē aut vnus qđcūq; suaz
vxoꝝē habeat. et vnaq; m̄r
vi. s. ha. zc. **O**ctauū est. **N**ō
furtū facies. vbi etiā includi
tur latrocinij. **N**ā vnū sit oc
culte. aliud māifeste z violent'
Est at furtū siue latrocinij
cōrectatio rei aliene inuito
dño. **E**t nota qđ qñq; hō fac
furtū de re p̄pa. **Act. v.** de a
nania z sabbira qđ de v' editio

ne agri. p̄r̄ij furtuz fecerunt.
 Heclēp̄z a mūdāf̄. scie puri
 tate. Sēn. xliij. Nō est in n̄ra
 p̄scientia q̄s eaz posuerit in
 marsup̄ijs n̄ris. ita dixerūt
 fr̄es ioseph Nōnū est. Nō
 dices falsum testimoniū cō/
 tra p̄rimū tuū. hic p̄hibetur
 om̄ne mēdaciū. licet q̄dā ma/
 le senserint deū p̄cessisse taci
 te mēdaciū q̄d p̄dest. si nul/
 li obsit. Q̄d friuolū est dice/
 re. q̄z mendaciū semp̄ obest.
 z si nō alijs t̄n̄ ip̄i mentienti.
 P̄s. Perdes oēs q̄ lo. men.
 Heclēp̄za mūdāf̄ p̄ attesta/
 tionez veritatis. iuxta illud.
 Pacē z verū. dil. zc. Deci/
 mū est. Nō concupisces do/
 mū aut agrum p̄rimī tuī. zc.
 Ubi Auḡ. facit distinctio/
 nē de p̄cupiscētia rei mobil̄
 z immobilis. z dicit duo esse p̄
 cepta. Orosius vero et aliq̄
 vnū dicunt p̄ceptū esse de
 om̄i re nō concupiscenda si/
 ue de vxore siue de domo zc
 Heclēp̄za mūdāf̄ p̄ suffici
 entiam. q̄z sufficientia n̄ra ex
 deo est.

Dñica decimaq̄rta.

Iter alte

rius onera porta/
 te. zc. Salata. vj.

Quattuor sunt nobis one/
 ra portāda ex amore z dile/
 ctione p̄rimī. s. on̄ infirmīta
 tis. paup̄tatis. inīqtatis. ad/
 uersitatis. Uñ. s. Morbus
 paup̄tas. peccata. pericula
 quēis. Hi sunt q̄s debes p̄
 fratre subire labores Igi
 tur p̄rimū est infirmītas fra
 terna tam mētis q̄z corp̄is. 1.
 Hoc est on̄ vallis visionis.
 Isa. xxiij. Nā in hac valle la/
 chrymarū positi p̄limuz im/
 pedimur a visione dei p̄ cor/
 poris infirmītates. q̄z corp̄
 q̄d cor. ag. aīam. z terrena ha
 bitatio deprimit sensūz mul
 ta cogitantem. De infirmīta
 te corporali dicitur Math.
 xxv. Infirm̄ eram z vi. me.
 De infirmītate conscientiez
 spiritus. Rom̄. xv. Debem̄
 autem nos firmiores imbe
 cillitates infirmorum susti/
 nere. et non nobis placere
 Glosa. id est. non nostre vo/
 luntati obedire. id est. nō q̄d
 nobis tantum placeat ven/
 dicare. sed quod fratri. quia
 inuicem curam agrere debe
 mus. Ille enim dicitur sibi
 placere. qui ita facit quod si/
 bi bonum videt̄ vt nō curet
 siue placeat siue n̄ placeat p̄/
 xio. q̄d n̄ p̄uēit. Quo p̄ap̄ls